

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
(sněmovní tisk 206/0)

Předkládá: Mgr. Martina Berdychová

1. V Čl. I se doplňuje nový bod 1., který zní:

„1. V § 2 odst. 2 se na konci písmene j) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se nové písmeno k), které včetně poznámky pod čarou č. 22 zní:

k) tlumočnický českého znakového jazyka²²⁾“.

Poznámka pod čarou č. 22 zní:

„22) Zákon č. 155/1998, Sb. o znakové řeči a změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“

Následující body se přečísľují.

2. V Čl. I se za dosavadní bod 1. vkládají nové body a) až f), které znějí:

- „a) V § 6 odst. 2 se na konci písmene c) doplňují slova „nebo v odůvodněných případech jiným obdobným vzděláním (o adekvátnosti rozhoduje ředitel školy po konzultaci s pedagogickou radou)“.
- b) V § 7 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se nové písmeno d), které zní:

„d) nebo v odůvodněných případech jiným obdobným vzděláním (o adekvátnosti rozhoduje ředitel školy po konzultaci s pedagogickou radou)“.
- c) V § 8 odst. 2 se na konci písmene a) doplňují slova „nebo v odůvodněných případech jiným obdobným vzděláním (o adekvátnosti rozhoduje ředitel školy po konzultaci s pedagogickou radou)“.
- d) V § 9 odst. 7 písm. a) bodě 1. se za slovo „pedagogiku“ vkládají slova „nebo v odůvodněných případech jiným obdobným vzděláním (o adekvátnosti rozhoduje ředitel školy po konzultaci s pedagogickou radou)“.
- e) V § 16 odst. 2 se na konci písmene a) doplňují slova „nebo v odůvodněných případech jiným obdobným vzděláním (o adekvátnosti rozhoduje ředitel školy po konzultaci s pedagogickou radou)“.

- f) V § 20 odst. 1 se na konci textu písmene f) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se nové písmeno g), které zní:

„g) nebo v odůvodněných případech jiným obdobným vzděláním (o adekvátnosti rozhoduje ředitel školy po konzultaci s pedagogickou radou)“.

Následující body se přečíslují.

Nově navržené body a) až f) budou do textu návrhu zákona zapracovány tak, jak odpovídá chronologickému pořadí.

3. V Čl. I se za dosavadní bod 8. vkládá nový bod x), který zní:

„x) Za § 20 se vkládá nový § 20a, který včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 23 a 24 zní:

„§ 20a

Tlumočník českého znakového jazyka

(1) Tlumočník českého znakového jazyka, který zprostředkovává přímou vyučovací, přímou výchovnou, přímou speciálně-pedagogickou nebo přímou pedagogicko-psychologickou činnost dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami²³⁾, získává odbornou kvalifikaci

a) vysokoškolským nebo vyšším odborným vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti tlumočení českého znakového jazyka,

b) vysokoškolským vzděláním získaným studiem jiného akreditovaného studijního programu než podle písmene a) a

1. vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na tlumočení českého znakového jazyka, nebo

2. zkouškou z profesní kvalifikace tlumočnicka českého znakového jazyka dle Národní soustavy kvalifikací²⁴⁾, nebo

3. absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu podle zákona o sociálních službách zaměřeného na tlumočení českého znakového jazyka v rozsahu minimálně 400 hodin,

c) výkonem tlumočnické činnosti nejméně po dobu 10 let na škole vzdělávající žáky neslyšící nebo hluchoslepé a

1. vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na tlumočení českého znakového jazyka, nebo

2. zkouškou z profesní kvalifikace tlumočnicka českého znakového jazyka dle Národní soustavy kvalifikací²⁴⁾, nebo

3. absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu podle zákona o sociálních službách zaměřeného na tlumočení českého znakového jazyka v rozsahu minimálně 400 hodin.

---

23) § 16 odst. 7 školského zákona.

24) Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů.“.

Následující body se přečíslují.

4) V Čl. I se za dosavadní bod 9. vkládá nový bod x, který zní:

„x) V § 22 odstavec 4 zní:

„(4) Předpokladem odborné kvalifikace pedagogických pracovníků vykonávajících přímou pedagogickou činnost s dětmi, žáky a studenty, kteří nemohou vnímat řeč sluchem, je také dovednost funkčně plnohodnotně komunikovat českým znakovým jazykem nebo jiným komunikačním systémem neslyšících a hluchoslepých osob, a to dle komunikačních preferencí žáka²²⁾. Tato dovednost není vyžadována v případě, že zprostředkování komunikace ve výuce dětí, žáků a studentů zajišťuje tlumočnick českého znakového jazyka nebo jiná osoba zprostředkující komunikaci, a to dle komunikačních preferencí žáka²²⁾“.

Následující body se přečíslují.

Odůvodnění:

k bodu 1., 3., TLUMOČNÍK českého znakového jazyka

V současném znění zákona jsou tlumočníci nekonzistentně vedeni ve školách buď jako nepedagogičtí pracovníci nebo jako pedagogičtí pracovníci - asistenti pedagoga, obě varianty se v praxi ukazují jako nefunkční. V případech, kdy jsou tlumočníci znakového jazyka vedeni jako nepedagogičtí pracovníci nevyhovuje nárokům na finanční odměnu a práci tlumočnicků. Vedení tlumočnicků jako asistentů pedagoga je též nevhodné, vzhledem k odlišné náplni práce a vzhledem k nesystémovým nárokům na předepsané nutné pedagogické vzdělání. Tlumočníci znakového jazyka se vzdělávají ve specializovaných oborech souvisejících s tlumočením ve školním prostředí. Nároky na doplnění standardního pedagogického vzdělávání (nutné pro asistenty pedagoga) jsou pro ně neúčelné. Je tedy účelné zavést novou kategorii tlumočnicka znakového jazyka.

K bodu 2. - Získání odborné kvalifikace pedagogických pracovníků

V praxi se ukázalo, že není nezbytně nutné, aby ve školách a třídách zřízených pro žáky se sluchovým postižením učil pouze někdo se speciálně pedagogickým vzděláním. Naopak, absolventi speciální pedagogiky často neumějí znakový jazyk (který není povinnou součástí jejich speciálně pedagogického vzdělání) a s dětmi se tedy velmi často nedorozumí. Zároveň tyto pedagogové nemají žádnou aprobaci, která je na školách pro sluchově postižené, které vzdělávají podle RVP ZV a na středním stupni vzdělávání vhodná. Speciální pedagogové tedy mohou čelit problému, že se s dětmi nedomluví, a zároveň na 2. stupni základní školy a na střední škole nebudou mít dostatečnou kvalifikaci k výuce konkrétních předmětů. Přesto jsou to dle současného znění zákona právě jedině oni, kdo může děti se sluchovým postižením učit.

Navrhováno je požadovanou kvalifikaci doplnit o "jiné obdobné vzdělání", které umožní řediteli školy podle zvláštních okolností hodných zřetele přijmout kvalifikovaného učitele, který není absolventem speciální pedagogiky, ale jiného vhodného příbuzného oboru, a současně má jiné schopnosti zaručující schopnost práce s dětmi s odlišnými potřebami.

K bodu 4, - Společná ustanovení k odborné kvalifikaci

Současná úprava nezajišťuje u pedagogů skutečné ovládnutí potřebného komunikačního systému. Podle současné právní úpravy totiž není třeba prokazovat, že pedagog daný komunikační systém skutečně ovládá, ale pouze to, že například absolvoval krátkodobý kurz jakéhokoli komunikačního systému. Dále zákon tedy v současnosti neposkytuje dostatečné záruky proti situaci, že pedagog v hodině s dětmi komunikuje systémem, který pro dítě není vhodný, případně kterému dítě nerozumí.